

Labklājības ministrijas Dzimumu līdztiesības komitejas 27.sēde

Skolas iela 28, Apspriežu zāle

PROTOKOLS nr. 1

Rīgā,

2020. gada 22.janvāris plkst. 15:00

Sēdi vada:

Ingus Alliks, Labklājības ministrijas (LM) valsts sekretārs, Dzimumu līdztiesības komitejas (Komiteja) vadītājs

Sēdē piedalās:

Agnese Gaile, LM Sociālās politikas plānošanas un attīstības departamenta vecākā eksperte;

Irēna Liepiņa, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības priekšsēdētāja vietniece

Pēteris Leiškalns, biedrības "Latvijas Darba devēju konfederācija" sociālās drošības eksperts;

Elīna Kļaviņa, Biedrības „Tēvi” vadītāja;

Sandris Rāgs, Tieslietu ministrijas Cilvēktiesību departamenta Vispārējo cilvēktiesību nodaļas jurists;

Inete Ielīte, Biedrības „Latvijas Bērnu forums” valdes priekšsēdētāja;

Ilona Dreģe, Aizsardzības ministrijas padomniece aizsardzības nozares jautājumos;

Dainis Papāns, Izglītības un zinātnes ministrijas Politikas iniciatīvu un attīstības departamenta juriskonsults;

Daina Mežecka, Ziemeļvalstu ministru padomes biroja Latvijā padomniece sociālajos jautājumos;

Kitija Eglīte, Satiksmes ministrijas Attīstības un finanšu plānošanas departamenta vecākā referente (aizstāj Baibu Vīlipu);

Undīne Andersona Ārlietu ministrijas Starptautisko organizāciju un Humanitāro jautājumu departamenta Humanitāro jautājumu nodaļas vecākā referente;

Elita Kresse, biedrības "Latvijas Pašvaldību savienība" padomniece ārējo sakaru jautājumos;

Ilze Vārpiņa, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības lietu ministrijas Reģionālās politikas departamenta Reģionālās attīstības plānošanas vecākā eksperte;

Anta Rutka-Kriškalne, Latvijas pārstāvja starptautiskajās cilvēktiesību institūcijās biroja vadītāja;

Līva Matuzele, Biedrības „Centrs Marta” politikas koordinatore;

Iluta Lāce, Biedrības “Centrs Marta” vadītāja;

Māris Bērziņš, Neatkarīgās policistu arodbiedrības valdes priekšsēdētājs;

Konstance Pilēna, Valsts kancelejas Valsts pārvaldes politikas departamenta Valsts pārvaldes cilvēkresursu nodaļas konsultante;

Sandra Eglāja, Veselības ministrijas Veselības veicināšanas un atkarību profilakses nodaļas vecākā referente (aizstāj I.Birznieci);

Olga Dabiža, Iekšlietu ministrijas Nozares politikas departamenta Politikas izstrādes nodaļas vecākā referente.

Uzaicinātie dalībnieki:

Kristīne Pakārkle, Tiesībsarga biroja Pilsonisko un politisko tiesību nodaļas juridiskā padomniece;

Diāna Jakaite, LM Sociālās politikas plānošanas un attīstības departamenta direktore;

Ilze Rūse, Ārlietu ministrijas, Starptautisko organizāciju un humanitāro jautājumu departamenta direktore

Guna Začeste, Aizsardzības ministrijas Aizsardzības plānošanas un analīzes departamenta Struktūras un militārās personāla attīstības plānošanas nodaļas vadītāja

Ērika Gromule, Valsts kancelejas, Valsts pārvaldes politikas departamenta Valsts pārvaldes cilvēkresursu nodaļas vadītāja

Sandis Barks, Iekšlietu ministrijas Nozares politikas departamenta Politikas izstrādes nodaļas vecākais referents.

Sēdē nepiedalās:

Dace Helmane, Biedrības „Korporatīvās ilgtspējas un atbildības institūts” izpilddirektore

Ilze Slokenberga, Zemkopības ministrijas Starptautisko lietu un stratēģijas analīzes departamenta Stratēģijas analīzes nodaļas vadītāja vietniece;

Laila Balga, Biedrības „Sieviešu Tiesību institūts” valdes priekšsēdētāja

Sanita Rancāne-Delekolē, Kultūras ministrijas Sabiedrības integrācijas departamenta direktore;

Edīte Kalniņa, Biedrības "Latvijas Sieviešu nevalstisko organizāciju sadarbības tīkls" valdes locekle.

Agnese Zarīte, Latvijas pārstāvja starptautiskajās cilvēktiesību institūcijās biroja juriskonsulte.

Sēdi protokolē:

Agnese Gaile, LM Sociālās politikas plānošanas un attīstības departamenta vecākā eksperte.

Darba kārtība:

1. **Dzimumu līdztiesības jautājumi/aktualitātes aizsardzības jomā** - informē Guna Začeste, Aizsardzības ministrijas Aizsardzības plānošanas un analīzes departamenta Struktūras un militārās personāla attīstības plānošanas nodaļas vadītāja.

2. **Latvijas Nacionālā Rīcības plāna izstrāde saistībā ar ANO rezolūciju par "Sievietēm, mieru un drošību" ieviešanu** – informē Ilze Rūse, Ārlietu ministrijas, Starptautisko organizāciju un humanitāro jautājumu departamenta direktore.

3. **Citas aktualitātes:**

- Nozaru ministriju plāni/prioritātes ieguldījumiem nākamajam finanšu plānošanas periodā.

- Latvijas Republikas ziņojuma par ANO 1979.gada Konvencijas par jebkuras sieviešu diskriminācijas izskaušanu ieviešanu Latvijā izskatīšana ANO Sieviešu diskriminācijas izskaušanas komitejā.

Sēdes norise:

1. Dzimumu līdztiesības jautājumi/aktualitātes aizsardzības jomā (Guna Začeste, AiM)

G.Začeste sniedz ieskatu par sieviešu un vīriešu situāciju aizsardzības jomā, informējot, ka Latvijas Armijā nekad nav bijuši ierobežojumi sievietēm ieņemt jebkāda līmeņa amatu. Pagājušā gada nogalē tika īstenota kampaņa, lai īpaši uzrunātu sievietes iesaistīties armijā.

prezentacija_Aizsardz
iba.pdf

Jautājumi.

I.Alliks uzdod jautājumu par to, kāda terminoloģija tiek lietota – “karavīrs” vai “karasieva”.

AiM pārstāve informē, ka visi ir karavīri, kā tas noteikts arī profesiju klasifikatorā.

I.Liepiņa pasakās par interesantu prezentāciju un vēlētos uzaicināt AiM pārstāvi sniegt prezentāciju arī LBAS Dzimumu līdztiesības padomē. Jautā kā bruņotajos spēkos tiek nodrošināta vienlīdzīga darba samaksa.

AiM pārstāve informē, ka aizsardzības jomā atšķirīga darba samaksa ir pilnīgi izslēgta. Cilvēks saņem atalgojumu atbilstoši savai pakāpei, izdienas ilgumam. Nesen ir veikta atalgojuma reforma. Ja agrāk algu ietekmēja tas, kāda ir militārā pakāpe, tad šobrīd darba samaksas apmēru ietekmē dažādu kritēriju kopums, kā piemēram, atbildība, padoto daudzums, prasmju kopums, izglītības līmenis, vēlme uzņemties sarežģītākus uzdevumus.

D.Jakaite jautā vai Latvijā aizsardzības sektorā sievietes saskaras ar “stikla griestiem”?

I.Dreģe skaidro, ka karjeras iespējas ir atkarīgas no ieņemamā amata. Katram amatam ir noteikta dienesta pakāpe, kas ir priekšnoteikums tam, lai ieņemtu augstāku amatu. Vēsturiski nozīmīgos amatus militārajā jomā pārsvarā ir ieņēmuši vīrieši, bet pēdējā laikā šī situācija mainās. Sievietes piesakās starptautiskajām misijām, kā arī citos amatos.

I.Lāce jautā vai notiek kādas apmācības aizsardzības jomā strādājošajiem par to, ko nozīmē dzimumu līdztiesība tieši aizsardzības jomā.

G.Začeste atbild, ka šīs zināšanas akūti trūkst. Līdz šim par šo jautājumu ir apmācītas sievietes un vīrieši, kuri dodas starptautiskajās misijās, kas pamatā ir vērsts uz to, kā uzvesties konkrētajā misijas rajonā, kādas ir tradīcijas, kultūra.

Nolemj:

Pieņemt informāciju zināšanai.

2. Latvijas Nacionālā Rīcības plāna izstrāde saistībā ar ANO rezolūciju par "Sievietēm, mieru un drošību" ieviešanu (Ilze Rūse, ĀM)

I.Rūse ieskicē situāciju, kādas rīcības ir plānotas saistībā ar ANO rezolūcijas “Sievietes,

miers un drošība” īstenošanu Latvijā.

prezentacija_miers
un_drosiba.pptx

Papildus informācijai par nacionālā plāna izstrādi, I.Rūse informē, ka Latvija kopš 2020.gada 1.janvāra ir ievēlēta ANO Ekonomisko un sociālo lietu komitejā (ECOSOC). Latvijas dalība turpināsies līdz 2022.gada beigām, kas dod iespēju palielināt gan Latvijas redzamību un atpazīstamību starptautiskajās organizācijās, gan piedalīties lēmuma pieņemšanas procesos.

Jautājumi.

I.Lāce min, ka NVO ļoti labprāt gribētu iesaistīties un piedalīties visos šajos ANO līmeņa pasākumos, kā arī organizētu kādus pasākumus, kas ļautu veidot arī redzamību un atpazīstamību dažādām Latvijas iniciatīvām plašākā pasaulē. Aicina ĀM izvērtēt iespēju rast finansējumu, lai varētu NVO piedalīties ANO pasākumos. Kā rāda citu attīstīto valstu labā prakse, valsts pārvalde atbalsta NVO dalību un tiek nodrošināta iespēja būt sēdēs, gan pārstāvēt NVO viedokli.

S.Barks jautā vai ir veikti aprēķini par to, cik dzimumu līdztiesības padomnieki (*gender advisors*) būtu nepieciešami dažādažos resoros, cik tas varētu izmaksāt, no kādiem finanšu avotiem to varētu finansēt?

I.Rūse skaidro, ka plāns tiks veidots bez papildus finansējuma pieprasījuma. Sākumā šie pasākumi tiks īstenoti uz sadarbības pamata, konkrēti sadarbojoties ar Kanādas vēstniecību, kas ietvertu vairākas aktivitātes. Taču pēc tam būs nepieciešami papildus resursi, lai uzsāktais darbs varētu turpināties.

Nolemj:

Pieņemt informāciju zināšanai.

2. Citas aktualitātes

- Nozaru ministriju plāni/prioritātes ieguldījumiem nākamajam finanšu plānošanas periodā. (*informē A.Gaile*)

A.Gaile vēlas piedāvāt nākamajās komitejas sanāsmēs uzsākt iniciatīvu, citām nozaru ministrijām sniedzot ieskatu par iecerēm un plāniem, kas paredzēti nākamajā finanšu periodā un kā šīs ieceres un plāni ietekmēs sieviešu un vīriešu situāciju. Kā pirmās ieskatu varētu sniegt Veselības un Izglītības un zinātnes ministrijas. Vienlaikus būtu interese uzklaut arī nevalstiskas organizācijas dalīties ar savām idejām un iecerēm. A.Gaile jautā Komitejas locekļiem vai atbalstītu šādu piedāvājumu?

I.Liepiņa izsaka atbalstu šādam priekšlikumam. Vienlaikus izmantojot iespēju, vēlas informēt par LBAS organizētu pasākumu par darba un ģimenes dzīves festivālu 1.maijā Vērmaņa dārzā. Īpaši aicina LM piedalīties pasākumā, iespējams ar savu telti, kā arī aicina pārējos Komitejas locekļus piedalīties festivālā.

Nolemj:

Komiteja atbalsta izteikto priekšlikumu.

- Latvijas Republikas ziņojuma par ANO 1979.gada Konvencijas par jebkuras sieviešu diskriminācijas izskaušanu ieviešanu Latvijā izskatīšana ANO Sieviešu diskriminācijas izskaušanas komitejā. *(informē A.Rutka-Kriškalne)*
-

11.februārī notiks Latvijas ziņojuma izskatīšana ANO Sieviešu diskriminācijas izskaušanas komitejā. Notiek pēdējie sagatavošanās darbi, Latvijas delegāciju ir piekritusi vadīt Saeimas priekšsēdētājas biedre Inese Lībiņa-Egnere. Delegācijas sastāvā ir iekļauti institūciju pārstāvji no Labklājības, Izglītības un zinātnes, Veselības, Tieslietu, Kultūras, Ārlietu ministrijām un Valsts policijas, kopā 14 institūciju pārstāvji. Komitejas sēdei būs iespējams sekot līdzī arī tiešsaistē. Pozitīvi tiek vērtēts, ka NVO ir iesniegušas alternatīvos ziņojumus, kas palīdzēs fokusēt diskusiju ar Komitejas ekspertiem. Komitejas rekomendācijas tiks publicētas 25. vai 26.februārī. I.Lāce un I. Ielīte informē, ka arī piedalīsies Komitejas sanāksmē Ženēvā klātienē.

Nolemj:

Pieņemt informāciju zināšanai.

Sēdi beidz plkst. 16:10.

Komitejas priekšsēdētājs

I.Alliks

Protokolēja

A.Gaile

